

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁL

Název projektu	Šablony v SZŠ Příbram
Registrační číslo	CZ.1.07/1.5.003/34.0933
Název materiálu	<i>Práce s texty – výchova ke čtenářství</i> VY_32_INOVACE_CJ.3.4 L.N. Tolstoj – Anna Karenina
Vyučovací předmět	Český jazyk a literatura
Tematický okruh	Ruský realismus 19. stol.
Autor	Mgr. Alena Šimůnková
Škola	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113
Datum vyhotovení	leden 2014
Datum a místo ověření	7. 1. 2014 obor Zdravotnické lyceum, třída 2.ZL
Anotace	Materiál je určen pro žáky 2. ročníků středních škol při probírání světové literatury 19. století, tematického celku ruský realismus. Slouží především k samostatné práci s textem – úryvkem z daného díla. Žáci mohou s textem pracovat i bez znalosti celého díla, podporuje to jejich dovednost vyhledávat informace, hodnotit je na základě přečteného. Literární část je propojena s částí gramatickou. Zde si žáci zopakují a procvičí i větné členy, slovní druhy a lexikální prostředky.
Metodický pokyn	Aktivita – pracovní list - přímá práce žáků – cca 30 min. Lze doplnit k výkladu o autorovi, případně jako opakování.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LIST

Lev Nikolajevič Tolstoj – Anna Karenina

VÝCHOZÍ TEXT K OTÁZKÁM 1 – 6:

Levin nic neobjevil. Jen se dověděl, co ví. Pochopil, jaká moc mu dala život nejen v minulosti, nýbrž dává mu život i nyní. Vymanil se z klamu, poznal hospodáře. V duchu si stručně zopakoval celý svůj myšlenkový pochod za ty poslední dva roky, jehož počátkem byla jasná, zřejmá myšlenka na smrt, když viděl milovaného, beznadějně nemocného bratra. Tehdy si poprvé jasně uvědomil, že žádného člověka, ani jeho samého nečeká nic než utrpení, smrt a věčné zapomenutí, a řekl si, že takto nelze žít, že si buď musí ujasnit svůj život tak, aby se mu nejevil jako zlý výsměch nějakého ďábla, anebo se zastřelit.

Neudělal však ani to, ani ono, ale žil dál, dál myslil a cítil, dokonce se v té době oženil a poznal mnohé radosti a byl šťasten, dokud nepřemítal o smyslu svého života. Co to znamenalo? Znamenalo to, že žil správně, ale smýšlel špatně. Žil (aniž si toho byl vědom) podle duchovních pravd, které vsál s mlékem matčíným, avšak ve svém myšlení tyto pravdy neuznával, dokonce je horlivě obcházal. Nyní mu bylo jasné, že mohl žít jen díky víře, v které byl vychován.

Co by byl a jak by prožil svůj život, kdyby neměl tu víru, kdyby nevěděl, že člověk má myslet na Boha, a nikoli na sebe? Loupil by, lhal a zabíjel. Nic z toho, co tvoří největší radosti jeho života, by pro něho neexistovalo... Hledal odpověď na svou otázku. Ale odpověď mu nemohl dát rozum. Odpověď mu dal sám život v poznatku, co je správné a co špatné. A ten poznatek Levin ničím nezískal, ale byl dán jemu i všem ostatním, dán proto, že si jej nemohl odnikud odnést...

OTÁZKY A ÚKOLY K TEXTU:

1) Výchozímu textu odpovídá/neodpovídá tvrzení:

A) Levin smýšlel špatně a žil správně.	ANO/NE
B) Odpověď na otázku mu dal rozum.	ANO/NE
C) Levin se stále ještě nevymanil z klamu.	ANO/NE
D) Život je jen zlý výsměch.	ANO/NE
E) Levin vždy uznával duchovní pravdy.	ANO/NE
F) Levin našel odpověď na otázku, co je dobré a co špatné.	ANO/NE

2) Pokuste se vysvětlit větu: „*Vymanil se z klamu, poznal hospodáře.*“

3) Jak se nazývá typ otázek, které jsou použity v textu?

4) Jaké pocity převažují v Levinově uvažování:

- A) smutek
- B) prozření
- C) beznaděj
- D) rezignace

5) Co bylo počátkem Levinova obratu v myšlení?

6) Jakou roli hraje v Levinově životě víra?

VÝCHOZÍ TEXT K OTÁZKÁM 7 - 11 :

Opět se nad sebou rozlítostnila a divže se nedala do pláče. „Kdybys věděl, oč jde mně! Když cítím jako teď, že se ke mně chováš nepřátelsky, kdybys věděl, co to pro mě znamená! Kdybys věděl, že v takových chvílích nemám daleko k neštěstí, jak si zoufám a jak se bojím, bojím se sama sebe!“ A odvrátila se, potlačujíc vzlyky.

„Ale co to říkáš?“ Zhrozil se toho výbuchu zoufalství, opět se k ní sklonil, vzal ji za ruku a líbal ji. „Proč? Hledám snad zábavu mimo domov? Což se nevyhýbám dámské společnosti?“

„To tak ještě!“

„Ale řekni, co mám dělat, abys byla klidná? Rád udělám všecko, abys byla šťastná,“ říkal, dojat jejím zoufalstvím. „Co bych neudělal, abych tě zbavil takového zármutku, jaký máš teď, Anno!“

„To nic!“ řekla. „Sama nevím, čím to je... Snad to dělá ta osamělost nebo nervy... No, už o tom nemluvmé.“

Řekl si o večeri a začal jí podrobně vykládat o dostizích; ale z jeho tónu, z pohledů, které byly stále a stále chladnější, viděla, jako by litoval, že podlehl. A když si vzpomněla na slova, která jí dobyla vítězství, totiž že může dojít k strašnému neštěstí a že se bojí sama sebe – pochopila, že je to zbraň nebezpečná a že ji podruhé nesmí použít. Tušila, že zároveň s láskou, která je spojuje, zrodil se mezi nimi jakýsi duch boje, který nedokázala vypudit ani z jeho, tím méně ze svého srdce.

OTÁZKY A ÚKOLY K TEXTU:

7) Co je myšleno „nebezpečnou zbraní“ (poslední odstavec)?

8) Co způsobilo Annino rozrušení?

9) Pokuste se popsat vztah Anny a jejího partnera?

10) Vypište z textu alespoň 3 slovesa v podmiňovacím způsobu.

ŘEŠENÍ:

- 1) A – ano, B – ne, C – ne, D – ne, E – ne, F – ano
- 2) Vše si uvědomil – poznal pravdu (Boha).
- 3) Řečnické otázky.
- 4) B
- 5) Myšlenka na smrt – když viděl beznadějně nemocného bratra.
- 6) Nejdůležitější.
- 7) Citové vydírání – myšlenka na sebevraždu
- 8) Osamělost, jeho chlad
- 9) Velká závislost Anny na partnerovi, který to chápe jako přítěž. Tzv. ticho před bouří.
- 10) Věděl bys, neudělal bych, litoval by

ZDROJE:

TOLSTOJ, Lev Nikolajevič. *Anna Karenina*. 2.vydání (v MF 1.). Praha: Mladá fronta, 1964.
828 s. 23-108-64

Pokud není uvedeno jinak, jsou použité objekty vlastní originální tvorbou autorky.